

**Burmistrz Miasta i Gminy
Głinojeck**

Głinojeck, dnia 31 marca 2025 roku

CUW.421.4.2025.IW

Minister Edukacji Narodowej
Al. Jana Chrystiana Szucha 25
00-918 Warszawa

za pośrednictwem:
Mazowieckiego Kuratora Oświaty
Al. Jerozolimskie 32
00-024 Warszawa

znak sprawy: DCI.542.3.3.2025.AK

ZAŻALENIE

na postanowienie Mazowieckiego Kuratora Oświaty z dnia 21 marca 2025 r wyrażające negatywną opinię w sprawie zamiaru likwidacji szkoły filialnej w Malużyn na podstawie art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

Działając na podstawie art. 89 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe, **wnoszę zażalenie** na postanowienie Mazowieckiego Kuratora Oświaty z dnia 21 marca 2025 r., doręczone w dniu 25 marca 2025 r. sygn. DCI.542.3.3.2025.AK, w którym wyrażono negatywną opinię dotyczącą zamiaru likwidacji szkoły filialnej w Malużyn i **zaskarżam ww. postanowienie w całości.**

Zaskarżonemu postanowieniu **zarzucam:**

1. Naruszenie art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, polegające na:
 - 1) **nienależytym wyjaśnieniu stanu faktycznego sprawy, polegające w szczególności na:**
 - pominięciu lub zniekształceniu istotnych informacji dotyczących rzeczywistych warunków funkcjonowania szkoły filialnej, w tym braku odpowiedniego zaplecza dydaktycznego, sportowego, ograniczonego

dostępu do zajęć dodatkowych oraz niskiego komfortu nauki i pracy placówce,

- błędnym przedstawieniu sytuacji organizacyjnej, która w rzeczywistości nie pozwala na zapewnienie uczniom optymalnych warunków edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych.

2) nieprawidłową analizę dokumentacji sprawy, w tym:

- bezpodstawne uznanie, że organ prowadzący nie załączył opinii rady szkoły, podczas gdy – zgodnie z wymaganiami określonymi w karcie informacyjnej – dołączona została równoważna opinia rady rodziców,
- niesłuszne stwierdzenie, że nie wskazano szkoły przejmującej uczniów, mimo że zarówno we wniosku, jak i w załączonych dokumentach jasno wskazano kontynuację nauki w szkole macierzystej,
- nieprawidłowe założenie, jakoby jedyną przesłanką likwidacji szkoły były kwestie finansowe, podczas gdy prawidłowe ustalenie stanu faktycznego powinno prowadzić do wniosku, że jest to jedynie jeden z kilku wskazanych przez organ powodów i to nie najważniejszy. Organ prowadzący w sposób jednoznaczny wskazał we wniosku, że podstawą planowanej likwidacji jest bardzo mała liczba uczniów (zaledwie 14 dzieci), pogarszająca się sytuacja demograficzna, nasilające się procesy migracyjne oraz zły stan techniczny budynku szkoły, uniemożliwiający jej dalsze efektywne funkcjonowanie, a przede wszystkim dobro dzieci i ich rozwój,
- bezzasadne przyjęcie za prawdziwe argumentów podnoszonych przez mieszkańców zgłaszających sprzeciw do zamiaru zamknięcia szkoły filialnej uznających, iż szkoła ta jest jedynym w tej miejscowości miejscem spotkań kulturalnych, rozrywkowych, integracyjnych, w sytuacji gdy z treści wniosku jednoznacznie wynika, iż w Małuzynie znajduje się dobrze wyposażona świetlica wiejska pełniąca taką rolę.

3) braku wszechstronnej i obiektywnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego,

- podjęciu decyzji uznaniowej, która nie znajduje oparcia w ustalonym stanie faktycznym sprawy,
- sporządzeniu uzasadnienia, które nie zawiera przekonującego wyjaśnienia przyczyn odmowy wydania opinii pozytywnej, pomimo przedstawienia przez organ prowadzący argumentacji zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.

2. Naruszenie art. 89 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, poprzez wydanie negatywnej opinii pomimo spełnienia przez organ prowadzący wszystkich przewidzianych prawem warunków formalnych i merytorycznych do uzyskania opinii pozytywnej, w szczególności:

- prawidłowego przeprowadzenia całej procedury,

- wskazania szkoły, w której uczniowie będą mogli kontynuować naukę w lepszych warunkach – w placówce macierzystej z dostępem do biblioteki, stołówki i świetlicy oraz specjalistycznej pomocy,
 - przedstawienia pełnej dokumentacji i argumentacji, w tym uwarunkowań demograficznych, organizacyjnych oraz ekonomicznych, przemawiających za likwidacją placówki.
- 3. Naruszenie art. 55 ust. 2 pkt 6 ustawy Prawo oświatowe**, polegające na błędnym uznaniu przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty, że w szkole filialnej objętej zamiarem likwidacji dzieci mają zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki, podczas gdy z dokumentacji przedstawionej przez organ prowadzący jednoznacznie wynika, że stan techniczny budynku, w tym m.in. instalacji, sanitariatów oraz warunków lokalowych, fatalny stan dachu budynku nie spełnia aktualnych standardów i stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów oraz pracowników placówki.

Z związku z powyższym wnoszę o:

1. Uchylenie postanowienia Mazowieckiego Kuratora Oświaty z dnia 21 marca 2025 r. w całości i wydanie pozytywnej opinii w sprawie likwidacji Szkoły Filialnej w Małuzynie;

ewentualnie

2. Uchylenie postanowienia Mazowieckiego Kuratora Oświaty z dnia 21 marca 2025 r. w całości i zobowiązanie Mazowieckiego Kuratora Oświaty do ponownego rozpatrzenia sprawy z uwzględnieniem całokształtu materiału dowodowego.

Uzasadnienie

Opinia Mazowieckiego Kuratora Oświaty została wydana z naruszeniem zasad prawidłowego postępowania administracyjnego, w szczególności art. 7 i 77 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, tj. obowiązku dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz rozpatrzenia sprawy z uwzględnieniem interesu społecznego i słusznego interesu obywateli.

Organ prowadzący rzetelnie uzasadnił konieczność likwidacji szkoły filialnej, spełniając wszystkie wymogi formalne i merytoryczne określone w przepisach. Kurator natomiast pominął istotne dowody i oparł swoje rozstrzygnięcie na wybiórczej analizie materiału dowodowego, co doprowadziło do błędnej oceny sprawy i naruszenia prawa.

Wydane przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty postanowienie o negatywnej opinii w sprawie zamiaru likwidacji szkoły filialnej w Małuzynie narusza nie tylko przepisy

Kodeksu postępowania administracyjnego (art. 7, art. 77 § 1, art. 107 § 1), ale również fundamentalne zasady nadzoru pedagogicznego określone w ustawie Prawo oświatowe. Kurator, dokonując oceny przedstawionego wniosku, nie przeprowadził rzetelnej i wszechstronnej analizy materiału dowodowego, a tym samym nie wywiązał się z ustawowego obowiązku działania na podstawie i w granicach prawa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że postanowienie Kuratora opiera się na nieprawidłowym założeniu, iż główną przesłanką zamiaru likwidacji szkoły filialnej są względy finansowe. Tymczasem z wniosku oraz załączonej dokumentacji jasno wynika, że kluczowe znaczenie miały: bardzo niska liczba uczniów (14 dzieci), pogarszająca się sytuacja demograficzna, procesy migracyjne prowadzące do systematycznego odpływu ludności oraz zły stan techniczny budynku, który nie spełnia standardów bezpieczeństwa i higieny. Pomimo jednoznacznego wskazania tych okoliczności, Kurator ograniczył się do uproszczonej analizy i przypisania decyzji motywacji czysto ekonomicznej, co stanowi rażące uproszczenie i dowód na nienależyte ustalenie stanu faktycznego.

W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 stycznia 2021 r., sygn. akt III OSK 2935/21 (LEX nr 3117818), jednoznacznie wskazano, że „organ nie jest uprawniony do oceny racjonalności działania organów samorządu terytorialnego, zwłaszcza opłacalności takich działań. Może jedynie badać je przez pryzmat realizacji ustawowych obowiązków – dla dobra obywateli”. Kurator, wykraczając poza ten zakres, naruszył przysługujące organowi prowadzącemu prawo do podejmowania autonomicznych decyzji dotyczących organizacji lokalnej sieci szkół.

W podobnym tonie wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. II SA/Wa 1199/20 (ONSAiWSA 2022/3/36), podkreślając, że „organ nadzoru pedagogicznego, wydając opinię w sprawie likwidacji szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, działa wyłącznie według kryterium legalności”.

Kolejnym naruszeniem jest nieuwzględnienie faktu, że zgodnie z treścią wniosku organ prowadzący wskazał szkołę macierzystą jako miejsce kontynuacji nauki przez uczniów. Wbrew temu Kurator zarzucił brak takiej informacji. Jest to przykład działania arbitralnego, które – zgodnie z orzecznictwem – jest niedopuszczalne. W wyroku NSA z 2 lipca 2020 r., sygn. I OSK 3274/19 (LEX nr 3174295), podkreślono, że każda „negatywna opinia” kuratora musi wskazywać konkretną podstawę prawną i realną groźbę niewykonania przez JST obowiązku ustawowego. W przeciwnym razie Kurator działa arbitralnie.

Wyrok NSA z 15 października 2024 r., sygn. III OSK 542/23 (LEX nr 3833344), podkreśla, że usprawiedliwieniem dla ingerencji organów nadzoru pedagogicznego nie mogą być wyłącznie przepisy zadaniowe, np. art. 51 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo oświatowe.

Kurator musi wykazać prawne przesłanki odmowy, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Wreszcie, w wyroku WSA z 5 września 2023 r., sygn. VII SA/Wa 1552/23 (LEX nr 3611300), wyraźnie wskazano, że kurator nie powinien polemizować z uzasadnieniem uchwały intencyjnej, lecz ocenić, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie zrealizować obowiązki ustawowe. W tej sprawie nie wykazano realnego zagrożenia ich niewykonania.

Z kolei WSA w Warszawie w wyroku z 31 stycznia 2019 r., sygn. II SA/Wa 1050/18 (LEX nr 2714425), podkreślił, że uznanie administracyjne nie może być dowolne, a kurator ma obowiązek przeanalizować całość materiału dowodowego przed wydaniem decyzji. Kurator w niniejszej sprawie tego obowiązku nie wypełnił.

Dodatkowo należy wskazać, że w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 stycznia 2023 r., sygn. III OSK 6388/21 (CBOSA), podkreślono, iż „wiązące dla organu prowadzącego szkołę stanowisko kuratora w sprawie likwidacji szkoły nie może naruszać samodzielności gminy w zakresie wykonywania jej własnych, obowiązkowych zadań publicznych w dziedzinie oświaty, a kurator oświaty jako organ nadzoru wydając opinię na podstawie art. 89 ust. 3 Prawa oświatowego działa wyłącznie według kryterium legalności”.

Również w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 października 2022 r., sygn. III OSK 5503/21 (CBOSA), wskazano, że „każdorazowa „negatywna opinia” kuratora w kwestii likwidacji szkoły musi wskazać podstawę prawną, nakładającą na organ prowadzący szkołę konkretny obowiązek, związany z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły zrealizowania wszystkich tych uprawnień, które wynikają z norm prawnych zawartych w ustawie z 2016 r. Prawo oświatowe lub w innych ustawach i dopiero niewykonanie lub realna groźba niewykonania takiego konkretnego, wyraźnie wskazanego w ustawie obowiązku, mogłaby prowadzić do odmowy wydania 'pozytywnej opinii’”. Takich przesłanek Kurator Oświaty w niniejszej sprawie nie wykazał.

Wszystkie powyższe orzeczenia i okoliczności wskazują, że zaskarżone postanowienie zostało wydane z naruszeniem prawa, a jego uchylenie jest w pełni uzasadnione.